

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrów przed tekstem na I-ej li-ej stronie 15 gr o a z y na III-ej 8 groszy, na IV, V, VI-ej 5 groszy. Drobne ogłoszenia po 3 — 5 za wyraz. Najmniej 20 groszy. Tysiąc druków podwójnie. Zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świętecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podkryta obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64. ADMINISTRACJA: Dębińska 1, Tel. 73.

== Będzin, Malachowskiego 7. == Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73. == Katowice, Szopna 4

Adres dla listów i depesz: „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Pranumerata wynosi:

zł. 2

Z odnośnikiem miesięcznik: zł. 2,50

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: zł. 2,50

Z przesyłką pocztową: zł. 2,50.

Zagranicą zł. 4.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogiem mi zwiłkom mężu mojemu

ś. p. Stanisława Papiernika

a w szczególności Wielebnemu Duchowieństwu w Dąbrowie i Głonogu składam tą drogą serdeczne podziękowanie.

215 **ZONA.**

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić P. T. przemysłowców i naszych dawnych odbiorców iż z dniem 1 lipca r. b. powołanie uruchomiliśmy w Sosnowcu przy ul. Aleja Nr. 24

FABRYKĘ PIŁ pod firmą „**ZJEDNOCZENIE**”

S-ka z ogranicz. odpow. (dawniej T. PETRYCH I S-ka).

Fabryka nasza wykonywa wszelkiego rodzaju piły do zrznięcia żelaza na zimno i gorące jak również i do przawia oraz przyjmuje się stare zużyte piły do ponownego nasłania żelazem. W warsztatach naszych mechanicznych wykonyujemy wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa i mechaniki po cenach konkurencyjnych.

77-1 **Z poważaniem ZARZĄD.**

O czem prasa lewicowa milczy?

Sosnowiec, 7 lipca.

Od kilku tygodni toczy się we Florencji, wobec siedziów przysięgłych, proces 132 socjalistów i komunistów, oskarżonych o udział w morderstwie, popełnionym w Empoli na marynarzach i karabinierach włoskich.

Było to za błogostawionych i sprzyjających wszelkim międzynarodówkom, rządów panów Nittich i t. p., kiedy, w biały dzień, ścigano na ulicach włoskich zasłużonych wojskowych, opano-
wano fabryki, mordowano „reakcjonistów”. Faszystów, nielicznych wówczas, organizujących się dopiero, tępo systematycznie, gdzie się dało. Przyszła kolej na miasteczko Empoli.

„Dano znać — zeznaje jeden ze świadków, — że w okolicach Empoli mordują faszystów, otrzymaliśmy więc

rozkaz udania się tam natychmiast w celu przywrócenia porządku. Dwa ciężarowe automobile, z trzydziestoma marynarzami i karabinierami, wyruszyły z Livorno. W Empoli, nie podejrzewając nic złego, gdyśmy się znaleźli na ulicy del Giglio, nagle z okien posypały się na nas strzały. Kilku wśród nas zostało rannych. Marynarz Turli, ciężko ranny, spadł z auta, natychmiast posypał się nań grad kul, kamieni i dachówek. Pośpieszyliśmy na jego ratunek, lecz zaatakowani z dwóch stron ulicy zwyciężyli jeszcze ogniem karabinowym, zmuszeni byliśmy cofnąć się. Automobil nasz miał kilku zabitych i kilku ciężko rannych.”

Inny świadek z drugiego automobilu, tak przedstawia dzieje jego załogi.

„Gdyśmy zbliżyli się do Empoli, rozpoczęła się kanonada. Padło kilku marynarzy i karabinierów. Wobec przewagi liczebnej atakujących nas, zmuszeni zostaliśmy do odwrotu i, osłaniając naszych rannych, cofaliśmy się krok za krokiem.

W pewnym momencie, do wódca nasz, kapitan Korwety Viadomini, zaczął przemawiać do tłumu, lecz został trafiony kulą w płuca i, wyrzucając się z rąk oprawców, brocząc krwią, zdołał schronić się w koszarach karabinierów. Co do nas, to po wystrzeleniu amunicji, rozprzecziliśmy się na wszystkie strony, ścigani przez socjalistów.

Jeden z naszych marynarzy, Valle Lunga, został ranny. Gdy udawał mu się wymknąć, ciępiący niewymownie z pogodu ran i pragnienia, prosił w sąsiednim domu o trochę wody. Nadeszli socjaliści, schwylił go i wrzucił do Arno, lecz widząc, że choć z trudem udaje mu się płynąć, poczęli doń strzelać. W ten sposób nieszczęśliwy zginął.

Karabinier Pinna został ciężko ranny, cołgając się na kolanach, dostał się na brzeg Arno, gdzie zaczął obmywać swoje rany. Spostrzegł go tam socjalista, otoczył go krzykząc: „śmierć mu!” Karabinier mówił im, że jest przeciw bez broni, mimo to socjaliści zaczęli doń strzelać. Pinna wpadł do wody i wnet zaczął tonąć,

strzelano tem żywiej do tonącego, tak, że wkrótce zniknął pod wodą.

Marynarz Ciolino, rannym kilkoma strzałami z rewolweru, był dobijany kijami. Tak samo dobijano marynarza Giuseppe Carolo, który stracił przytomność i w ten sposób został uratowany, socjaliści bowiem sądzili, że już nie żyje.

Kilku marynarzom wylupiono oczy. Wówczas otoczyli ich megierzy, krzycząc: „obietnicie im uszy!” Tylko ci uszli z życiem z tego mordu, którzy będąc ranymi, udawali zmarłych.”

Takimi oto ohydliwymi zbrodniami poszczycić się inogą „towarzysze” wprowadzający po wojnie nowy ład na półwyspie. W Empoli nie chodziło nawet o przeciwników politycznych socjalistów, o faszystów i t. p., mordowano marynarzy i karabinierów, powołanych nie do walk partyjnych, lecz do obrony państwa i utrzymania porządku publicznego. (Analogicznie postępowano w Krakowie z ułanami i policją).

Wobec takich i wielu innych zbrodni socjalistycznych, Europa antyreakcyjna, radykalna zachowywała się obojętnie, godząc się przedko z nimi, jakby uznając ich nieodczynność. Rozmaite „ligi” praw człowieka i obywatela, nie ogłaszały szumnych protestów z tego powodu, nie wydawały okrzyków zgłoszy i nie wzywały pomsty niebios na winowaj-

ców. Semickie i aryjskie Tartuły, wypełniające redakcje rozmaitych „Robotników” i „Ludzkości” całego świata, gryzmoliły w pogodzie ducha, po staremu, sążniste artykuły na temat cnot zwycięskiego proletariatu, jeśli nie urągały „reakcji” za to, że osmiela się odwoływać do sprawiedliwości.

Tak było i tak jest wciąż, gdy socjaliści mordują tych, co im zawadzają. Niechże jednak dotknie kto tego lub innego „towarzysza” — zmienia się wnet wszystko i świat cały zaczyna się trząść w swoich nosadach. „Kampania umiejętnie zorganizowana”, powiada „Gazette de Lausanne”, charakteryzując postępowanie prasy socjalistycznej z powodu ostatnich wypadków włoskich, „jest, jakby odpowiedzią na dane hasło międzynarodowe”.

Więści ważne.

(Z pism i doniesz wczorajszych).

— Posel na sejm gdański dr. Kubacz zwrócił się do senatu z żądaniem wyświadczenia na jakiej zasadzie wymagane jest urządzenie policyjne zameldowanie pochodów uczniów szkółnych gimnazjum polskiego, udających się do kościoła.

— Posel dr. Kubacz zgłosił do senatu zażalenie, w sprawie osób, które odpowiadają na rzecz Niemiec, a zamieszkuje nadciął w Gdańsku. Osoby te powinny w przeciągu najbliższych 12 miesięcy przenieść się do Niemiec. Tymczasem wszyscy prawie opanci, zamieszkujejący w Gdańsku, tego nie uczynili.

— Z Moskwy donoszą: Na podstawie ostatnich rozporządzeń władz sowieckich o prawach zarobkowych zostały utworzone w Odesie, Kijowie, Baryczynie i innych miejscowościach Wołynia i Podola specjalne sądy, w których rozprawy toczą się wyłącznie w języku żydowskim.

— Władze sowieckie ogłosiły komunikat w sprawie napaści. Komunikat ten ma na celu uspokojenie paniki, która wybuchła na wieść o strasznych posuchach. Wskazuje on, że urządzenie głównych gatunków zboża w roku obecnym dadzą młody więcej tej, ile w roku zeszłym i że zboże można eksportować bez żadnych szkody dla kraju. Kleka posuchy dotknęła tylko gubernie Caryscyja, Astrachacką, Stavropolską, Tatarską republikę kolonistów niemieckich nad Wołgą. Ogółem posucha objęła 5,5 milionów dziesięcin. Dalej komunikat głosi, że rząd ma środki dla przeciwdziałania skutkom nieurodzaju.

— Od 19 b. m. do 16 sierpnia r. b. władze administracyjne I-aj Instancji mają przeprowadzać rejestrację cudzoziemców. Dotychczas będącymi w tym dziale, którzy nie posiadają

ja dowodów, stwierdzających ich przynależność państwową. Będą oni zobowiązani sami zgłaszać się do rejestracji. W ten sposób aresztowania wreszcie zostaną sprawy cudzoziemców, nie mających określonej przynależności państwowej. Ci cudzoziemcy, którzy nie zgłoszą się do rejestracji wydalen zostaną z granic państwa polskiego.

— Trudności, które powstały przy podpisaniu umowy na budowę portu w Gdyni z powodu zaszłych we Francji ewolucji politycznych i finansowych, obecnie zostały kompletnie rozwiązane. Onegdaj została podpisana umowa przez ministra przemysłu i naczelnika wydziału portowego ze strony francuskiej firmy Baignolles Schneider i Hersant, ze strony polskiej inż. Władysława Rumel, inż. Teodory Nowosiz i menedżera polskiego banku przemysłowego we Lwowie.

Budowa ma być zaczęta w tym miesiącu, wszelkie opóźnienie jest zagwarantowane pieniężnie. Prace mają być skończone do 5-ciu lat.

Pierwsze koszty wyniosą 40 milionów zł. Personel i robotnicy mają być polacy.

Całość kosztów gwarantuje rząd francuski.

Przeprowadzenie ustawy o zaopatrzeniu na wypadek bezrobocia jest, zdaniem ministra krolek pierwszym koniecznym dla ułżenia doli bezrobotnych.

Następnie minister zwrócił uwagę na konieczność zwiększenia zainteresowania tą sprawą kół handlowych, oraz poczynienie ułatwień kredytowych.

Szajka bandycka w szeregach policji.

Wilno, 7 lipca.

W sprawie aresztowania osobników, którzy się wkładli do szeregów policji granicznej i ułatwiali bandom bolszewickim napaści, podają następujące szczegóły:

Władze nasze od chwili rozpoczęcia napaści powzięły wielkimi siłami baczność uwagę na okoliczności towarzyszące tym napadom i stwierdziły, że bolszewickie bandy rabunkowe mają pomoc wewnątrz Polski. Kto udzielał pomocy tym bandom, ułatwiał im ucieczkę i w ogóle utrudniał walkę z niemi, pozostawał na razie zagadką. Później udało nam się naśledzić miejscową podburzący przez agitatorów bolszewickich. Później to było słuszne ale niezapeln.

Blizko dobiechło wykazało, że także do policji granicznej wkłada się szajka bandycka. Widzcie spostrzegli, że coś jest nie w porządku, a potem wpadli na ślad szajki wewnątrz policji. Organizacja ta sprzyjała napadom, a może nawet współdziałała z bandami bolszewickimi.

Aby dostać w ręce całą szajkę, postąpiono w sposób bardzo

zręczny. Skoro bowiem powiedziano się, że między innymi na czele szajki stoi aspirant policji, zaiste komenda kompanii granicznej Kotariński, polecono mu zorganizować grupę podległą za bandami. Działano w szóstym przynajmniej, iż Kotariński do grupy tej zwerbować swoich ludzi, zakonspirujących. Kotariński podjął się istotnie tej roli i zorganizował grupę zaufanych ludzi. Gdy już akcja organizacyjna tej grupy poślęgiwała została ukończona, polecono mu skierować tę grupę do Wilek. Kotariński i jego ludzie przybyli istotnie do Wilek i bronia. Tego tylko oczekiwaliśmy. Gdy grupa Kotarińskiego przybyła do Wilek wojsko i policja z karabinami maszynowymi otoczyły ją i bliskawicami rozbiły. Zdemaskowani policjanci byli tak zrozumieli i zaskoczeni nieoczekiwanym obrotem sprawy, że nie stawiali oporu. Przywódców szajki z Kotarińskim na czele zakuto w kajdany i odwieziono do więzienia w Wilnie, resztę osadzono w Wilecie. Ogółem aresztowano 30 osobników.

z następującym porządkiem obrad: 1) zagalenie zgromadzenia, 2) odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia, 3) podziękowanie Eugeniusza Sołomskiego na temat: „O kompasach Holkowych” iłustrowany przezczczam, 4) wnioski.

Harcerze Nosnowiecy w Warszawie. Nasi harcerze zwrócili na siebie szczególną uwagę na wszechpolskim zjeździe harcerskim w Warszawie. Między innymi pisze o nich „Gazeta Poranna”:

Chorągiew nosnowiecka posiada własną drukarnię, która na oczekaniu wykonywa drobne roboty drukarskie, a prócz tego prowadzi cuniozję — obłamywa lilie harcerskie, wagi 60 t. wykuta własnoręcznie przez harcerzy z jednego kawałka węgla.

Furjat w kościele. W dniu wczorajszym kościół parafialny w Sosnowcu był widownią niezwykłego zjazdu.

Mianowicie, w godzinach rannych przybył do kościoła jakiś jęzemiści lepiej ubrany, który swem zachowaniem zwrócił ogólną uwagę.

Po pewnym czasie nieznanego pochodzenia konsulent i wyspowiadał się, potem udał się przed ołtarz.

Kiedy wyszedł składeż za mszą św. nieznanego modlił się zarliwie i najniepodważalnie w czasie podniesienia, rzucił się na księdza.

Furjata następnym obywateli, z następnym odezwał się do komisarza, gdzie stwierdził, iż jest to Leon Huśniak b. instruktor stolarski szkoły technicznej. Nieszczęśliwy dotknęty jest objęciem religijnym, podając się za Chrystusa.

Czyje rzeczy? W kamieniołomach na Wilczę Odrze znaleziono worek białozłoty, pochodzący prawdopodobnie z kradzieży.

Osoby zainteresowane mogą oglądać białozłoty w czwartym komisariacie w Dąbrowie.

Cześć bolszewicka. Komuniści rozsyłają do urzędów państwowych zawiadomienia, a także pogroźki, iż na wydany przez nich rozkaz, wszyscy pracownicy, nie wzięwszy się do pracy, grożą nieposłusznym gniewem ludu.

Jest to w związku z akcją komunistyczną na G. Śląsku, gdzie za wszelką cenę, oczywiście za pieniądze niemieckie, chcą wywołać ogólne bezrobocie i doprowadzić do ekscesów.

Lichwa. Na skutek wystąpienia osoby poszkodowanej, został pociągnięty odpowiedzialności właściciel sklepu p. C. za sprzedaż sukni po wygórowanej cenie.

Systematyczna kradzież. Aresztowany został pracownik kolejowy, Jan J., zamieszkały przy ul. 3 maja w Sosnowcu, za systematyczną kradzież ołowiu z warsztadów kolejowych.

Wypadek. Posterunkowy A. Pisarski, z posterunku górnoskarskiego podczas oglądania rewolweru spowodował wyszczeranie się lekko rękę i w nos.

Pomnik Kilińskiego w Wotromiu.

Odbyła się w Wotromiu pękna, podnosząca czystość narodu — odsłonięcie pomnika Jana Kilińskiego. Powstanie pomnika poprzedza ciekawa historia.

Przed 20 laty wabogoni na wojnie żył tujejsz postanowił przeprowadzić do swojej rodzinnej wioski. Słup telefoniczny został wstrząśnięty przez trzęsienie, kończącego wypadła jakaś uro-

Proces o zbrodnię krakowską.

(Od wł. koresp. „Iskry”.)

Kraków, 5 lipca.

Świadek Kostecki, przodownik policji państwowej, zeznał, że w dniu 6-go i 7-go listopada 1918 r. przy przemówieniu wygłoszonym przez oskarżonego Staszycza pod domem robotniczym. W dniu 7 listopada, mówił Staszycz, że „Wojewodę należy usunąć i powieścić, należy skończyć z rządem”. Dalej mówił, że „Czekiel zaczął biegać, a nie zastanawiał się nad tem, że i on może dostać”. Świadek twierdzi, że w protokole zeznań pomieszało jego zeznania z dwóch dni.

Oskarżony Staszycz przynajmniej się, że rzeczywiście przemawiał bardzo ostro w tych dniach. Twierdzi, że zeznania policji są robione na zamówienie.

Ta niedłuchana uwaga oskarżonego Staszycza spotyka się z zastrzeżeniem i nagana ze strony przewodniczącego.

W toku przesłuchania świadek twierdził, że oskarżonego Staszycza uważał za takiego samego obywatela, jakim jest świadek. Publiczność przeważnie żydowska na tę uwagę świadka wzięła na hałas, protestując głośno o tem wyrażeniu. Przewodniczący wobec tego zarządził opóźnienie sali na przeciąg jednej godziny. Obrońca p.p.s. Hesi domaga się, aby pozostawić na sali po trzech młotów załamania dla każdego z

oskarżonych. Przewodniczący odmawia temu dalszemu żądaniu i stwierdza, że nie widzi żadnej przyczyny do przychylenia się do tego wniosku.

Świadek Palek, student uniwersytetu, zeznał, że słyszał mowę oskarżonego Staszycza i Marka. Jeden z nich powiedział, że „polała się największa krew robotnicza a teraz siedzą królowi”. Świadek nie umie niestety ustalić, który z mówców słowo to powiedział. Przy konfrontacji poznaje jednak świadka oskarżonego Staszycza jako jednego z dwóch mówców.

Świadek Augustyn, przodownik policji państwowej, stwierdza, że po raz pierwszy wojska bolszowskie rozpoczęły strzelanie z okna hotelu Krakowskiego. Świadek słyszał również oskarżonego Hoffmana, który stwierdził, że „ulica jest nasza i że ulica dojdziemy do władzy. Nie ustąpimy, dopóki nie zwyciężymy”.

Przy konfrontacji świadek wskazuje jednak na oskarżonego Zifera, jako na mówcę. Ponieważ jednak świadek nie słyszał przedtem oskarżonego Hoffmana i słyszał tylko od ludzi, stojących okolo niego, że przemawiał oskarżony Hoffmann, wobec tego jest możliwość pomyłki.

Na tem rozprawę odroczono.

Kronika. Kalendarzyk.

8 Dział Ełbiński kr. wd.
Jutro Zenona m.
Wsch. słońca 3:12
Wtorek Zach. „ 7:50

Od Administracji.

Sz. prenumeratorki prosimy o łaskawe uregulowanie należnej i bieżącej prenumeraty.

Należność można wpłacać wprost do administracji lub też za pośrednictwem naszych filij, jak również przez nasze roznościelki, które posiadają kwity i obowiązane są je wydawać natychmiast po otrzymaniu pieniędzy.

Za wpłacone kwoty bez kwitów administracja nie przyjmie żadnej odpowiedzialności.

Wszystkim tym pp. prenumeratorkom, którzy nie uregulują należności do dnia 10-go b. m. będziemy musieli wstrzymać wysyłkę pisma.

Nowa placówka polska. W ubiegłą sobotę odbyło się poświęcenie i otwarcie nowej placówki polskiej, mianowicie fabryki włók i lilków w fabryce kotłowej w Sosnowcu.

Nowy zakład, p. t. „Zagłębie”, który jest własnością grona inżynierów w Sosnowcu, przedstawia się okazale.

Mieści się on w domu p. Kosmal przy ul. Orlej 12, zajmując budynek, złożony z trzech ob-

szarych, widnych i odpowiednio urządzonej sali.

Kierownikiem fabryki jest współwłaściciel, p. Bolesław Michałowicz.

Zakład posiada najnowsze aparaty i urządzenia i może w obecnym stanie produkować do 10 tysięcy butelek wódki dziennie, zatrudniając przytem około 40 osób.

Po poświęceniu fabryki przez ks. Chmielowskiego, odbyło się wspaniałe zjedzenie, a następnie przyjęcie gości.

Choroby zakaźne w powiecie. W tygodniu od 22 do 28 ub. m. zachorowało w Sosnowcu na ospę wietrzną 1 osoba; na tyfus brzuszny: w Sosnowcu 2 w Zawierciu 5 w Czeladzi 9 w Nivce 1; na płonice w Zawierciu 1; na błonicę zmarła w Dąbrowie 1 osoba; zachorowała w Zagórzu 1; na gruźlicę ołtarz zmarło w Będzinie 2 osoby w Zawierciu 2. W tygodniu poprzednim odnotowano w całym powiecie 28 mieszkańców.

Obuwie taniej. Skutkiem zbyt wygórowanych cen, obowiązujących w Polsce w stosunku do cen przedwojennych doszło do absurd i przekroczyła granicę możliwości i przyzwolności.

To też wielu handlowców o obuwie sprowadziło do Polski obuwie zagraniczne, które w sprzedaży jest opłacalne i obliczają się o 40 do 50 procent od cen obuwia krajowego.

Do Warszawy sprowadzono też wielkie zapasy najnowszych łasońców obuwia zagranicznego, wobec czego szewcy warszawscy już dziś obuwają cien obuwia krajowego o 20—25 proc.

Niektórym transport takiego obuwia zagranicznego okazał się w Zagłębiu.

Ze słowarzyństwa techników. W czwartek 8 lipca b. r. o godzinie 8-iej wieczornej odbędzie się ogólne zgromadzenie słowarzyństwa techników

Rozmiary bezrobocia i środki zapobiegawcze.

Warszawa, 5 lipca.

Data 4 b. m. pod przewodnictwem ministra pracy i opieki społecznej Dorowskiego odbyła się konferencja w sprawie akcji zapobiegawczej bezrobociu i pomocy bezrobotnym.

W konferencji wzięli udział posłowie: Brzeziński, Harasz, Szczerkowski, Waskiewicz, Żulawski, przedstawiciele gmin miejskich Warszawy — inż. St. Kuks, Łódź — prezydent Cynski, Katowice — p. A. Górnik, przedstawiciele ministerium skarbu, przemysłu i handlu, spraw wojskowych i kolei żelaznych, oraz wysłani urzędnicy ministerium pracy i opieki społecznej.

Po krótkim przedstawieniu przez referentów ministerium pracy i opieki społecznej, w sprawie bezrobocia (około 136.000 osób w końcu czerwca) i akcji kredytowej dla gmin miejskich z budżetu ministerium pracy (6 milionów złotych rocznie, z tej sumy połowa jest wyzerpana), zabrał głos p. minister Dorowski i wskazał na różnicę w ustawodawstwie ochrony robotnika, panującą między Polską, która dotychczas nie ma ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych, a państwami zachodnio-europejskimi, które te zabezpieczenia praktykują oddawa-

czyłość kościelną z procesją po mieście. Chorągwie kościelne, które dotąd bez przeszkód posuwały się po mieście, teraz musiały się kłaniać przed drutem. To poníženie standardów i chorągwi kościelnych w narodowo i państwowo myślicylnym i szlachetnym uśmiechu tego ślepa za wszelką cenę. Jak postanowił — tak zrobił przy pomocy postów związku lud. nar.; nie mówiąc już o tem, że kilka razy nieznani dotąd ślup ten podryzali piłą i podpalili elektryką. Dość, że ślup na polecenie władz z Warszawy został usunięty z Czerwnej zewidacji i wzięty mieszczanin, Wołki i Sosnowicki, powiedzieli, że na miejscu ślupa musi stać pomnik Kilińskiego. Uparli się i swego dobitnie. Siwczono komitet na czele z miejscowym księdzem Daniłowiczem bardzo ruchliwym działaczem społecznym, powszechnie szanowanym. Płynęły składki miejscowych obywateli i pomnik stanął. Na uroczystości odkrycia przybyły tłumy ludzi z okolicy, przyjechały delegacje cechu szewców i rzemieślników z Warszawy, Krakowa, Kielc, Częstochowy, Miłkowa, Olkusza, Biedzińska, Sosnowicki i innych. W pochodzie wzięły udział standardy cechu szewców i rzemieślników z Warszawy, Krakowa, Kielc, Częstochowy, Miłkowa, Olkusza, Biedzińska, Sosnowicki i innych. W pochodzie wzięły udział standardy cechu szewców i rzemieślników z Warszawy, Krakowa, Kielc, Częstochowy, Miłkowa, Olkusza, Biedzińska, Sosnowicki i innych.

Po uroczystym nabożeństwie, odprawionem przez ks. kanon. Zaleskiego, nastąpiło uroczyste odwołanie pomnika. Z przygotowania mówcy przemówił przewodniczący komitetu, ks. Daniłowicz. Przeczął wstępe zasłony, posył, wiceprezydent Warszawy dr. Ilaki, podnosząc w przemówieniu piękny cyr wyobraźni. Następnie przemawiał prezydent, ks. Daniłowicz, Andrzej Wierzbicki, Józef Malinowski, oraz delegat z Warszawy p. Siwek z Krakowa. Znakomitych przemówień słuchano z napiętą uwagą. Były krótkie, ale jedne i pół poręczające ducha. Po defiladzie pochodu przed pomnikiem mieszczanstwo przyjęło postój i delegatów obiadem w sali straż.

Ze sportu.

(Koresp. waspna „Iskry”).

Zgodnie z zapowiedzią w dn. 6 b. m. odbył się zjazd Towarzystwa Kolarzy z Krakowa w Żywiecu. Na zjazd oprócz miejscowego towarzystwa, występującego w roli gospodarzy, przybyli przedstawiciele towarzystw: żrzebińskiego, krakowskiego, krękiego, wadowickiego i sosnowieckiego. Uroczystości rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym, do którego przybyli z miejscowych klubów (miejscowych klubów) przy dźwiękach orkiestry, huśtały kolarzy pod axtandem, przy udziale delegacji miejscowych instytucji społecznych.

Po nabożeństwie odbyło uroczyste posiedzenie, na którym przemawiali dr. Ilaki, podnosząc wielkie znaczenie sportu i obrony państwa i konieczność popierania sportu przez całe społeczeństwo.

Po wspólnym obiedzie udano się w pochodzie z kolumną i motocyklami na szosę bieleńską, gdzie odbyła się zawodowa stajnia do wysłowań. W biegu otworzyła 25-kilometrowym wzięło udział 10 jeźdźców; pierwszy stanął u mety p. Wróński z klubu krakowskiego, w 44 minuty 20 sekund, drugi nasz dr. Sosnowicki p. J. Kukuła o 1 sekundę później.

W drugim biegu 30-kilometrowym zwyciężył pierwszy przybył Sosnowicki p. J. Kukuła w 57 min. 30 sekund, drugi p. Wróński, krakowiak w 3 sekundy potem.

Do wyścigu motorowego stanęło pięciu jeźdźców z klubu „Czarni”, nie mając rywalizacji, gdyż nasi jeźdźcy, mogąc konkurować siłą swych maszyn o i osobistymi zaleceniami, woleli pozostać w domu dla mil przetrzeźniać po bruku towarów. Bieg odbył się na 40 kilometrów; pierwszy przybył p. J. Ripper w 35 minut na motorze „Indian — Skaut”.

Pozegnanie gości odbyło się w gmachu gościnnego „Sokoła”, gdzie bawiono się ooczno do późnej nocy.

Ze Śląska.

Odezwa rządu do robotników. Wojewoda śląski dr. Bilski powołał do siebie przedstawicieli organizacji robotniczych i złożył wobec nich oświadczenie treści następującej:

Rząd wyraża podziękowanie organizacjom robotniczym, na gruncie państwowym stojącym, za ich dotychczasowe obywatelskie stanowisko we wszystkich zagadnieniach, z przesileniem związanym.

Rząd użyje wszystkich środków, aby zatarg zlikwidować w drodze porozumienia się obu stron.

Rząd dokłada wszelkich starań, aby przemysłowi śląskiemu przyświadczyć z pomocą, nie może, jednakże ze względu na stan skarbów udzielać bezpośrednich pożyczek przemysłowcom.

Rząd nie może obciążyć administracji zakładów przemysłowych na Śląsku na swój własny rachunek.

W oświadczeniu rządowemu wojewoda zapewnia, że rząd wysłał na Śląsk komisję dla dokładnego zbadania sprawy i że rząd poczynił także kroki w blizne przyszłości, aby nie dopuścić do zmuszenia do zrezygnowania z przeprowadzonego w rzeczy samej, 12-godinnego dnia pracy gdyż w innym razie przemysł polski nie byłby w stanie sprostać konkurencji niemieckiej.

W końcu prosil rząd o dalszą cierpliwość i wyrozumiałość.

Urzędowa rewizja ksiąg w przemyśle śląskim. Jak słychać, bawiąc w Katowicach komisja rządowa, z zezwoleniem z Warszawy szereg przemysłowców katowickich, którzy mają zbadać stan bilansów poszczególnych hut i kopalni, celem stwierdzenia, czy zachodzi konieczność zamknięcia zakładów przemysłowych.

Giełda pieniędzy i towarowa w Katowicach. W najbliższym czasie sejmowi śląskiemu przedłożony zostanie projekt ustawy w przedmiocie otwarcia giełdy pieniężnej i towarowej w Katowicach.

TELEGAMY.

(Przez telefony.)

Sprawa monopolu spirytusowego.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). Specjalna komisja do wykonania przez komisję skarbową dla rozpatrzenia projektu ustawy o monopolu spirytusowym obradowała od godziny 10 rano w niedzielę, przez cały dzień i noc do godziny 5 rano z małymi tylko przerwami. Na podstawie osiągniętego porozumienia z rządem powołuje Chmiński (wyzwoleni) i Jaroszyński (chrz.) przedstawił dzieł komisji skarbowo-udzielił wnioski w sprawie monopolu spirytusowego.

Z wniosków tych najważniejsze jest to, że sprawa monopolu nie będzie włączona do tak zwanych pełnomocnictw wzmian za co sejm zobowiąże się zatwierdzić ustawy o monopolu, przedfermaj. Dzięki takiemu zatwierdzeniu sprawa komisja skarbową mogła spokojnie dalsze w dyskusji obrać, dowołać nad ustawą o nadzwyczajnym pełnomocnictwach rządu, ustawa zaś o monopolu spirytusowym zatwierdzona zostanie przez komisję oddzielną, najpóźniej w środę.

Stan rachunków banku polskiego.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). Według stanu rachunków banku polskiego ilość złotych w obiegu stale wzrasta. Wzrost ten, w porównaniu z poprzednią dekadą wynosił do banknotów złotych 67,3 miliona złotych, wzrost obiegu bilonu zdawkowego 23 mli, a do bilonu metalowego 1 mli. Złotem w dniu 1 lipca było w obiegu 334,4 miljonów złotych.

Monety srebrne.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). W tych dniach nadeszły z Paryża pierwsze modele srebrnych monet dwuzłotowych. Specjalna komisja artystyczna akceptowała modele i wraz z transportem srebrnym wysłano je do mennicy paryskiej, z której pierwszy transport srebrnych monet przybędzie do Polski w jesień.

Walka z drożyzną.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). W sekretariacie generalnym komitetu ekonomicznego rady ministrów odbył się jutro konferencja międzyministralna, która ustaliła regulacje rozporządzenia o ulgach celnych, mających na celu obniżenie cen niektórych artykułów pierwszego potrzeby, przewidzianym zaś za manufaktury i obuwia.

Polskie zwycięstwo sportowe.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). Władze zaczęły tu wiadomości na międzynarodowych zawodach jazdy konnej w Lucerne, odznaczyć się szczególnie kawalerzysty polscy. W pierwszym dniu zawodów pierwszą nagrodę zdobył rolnik z Działuśki, w drugim dniu, również pierwszą nagrodę, porucznik Szofia.

Wyjazd do Palestyny.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). Wczoraj o 11 w nocy z dworca wschodniego wyjechało do Palestyny 150 żydów. Odjeżdżających odprowadził obrzumi, kum żydów. Samych kart powozowych, sprzedano więcej jak 5000. Gdy ich zabrakło rozchwytywano wnosy bilety do bliskich stacji, byleby tylko dostać się na peron. W chwili odjazdu podługum ludu żydowski śpiewał majutka. Porządek utrzymywały szlasy oddziały policji pieszej i konnej.

Obniżenie taryfy przewozowej dla zboża.

Warszawa, 7 lipca. (Tel. wł.). Ministerium kolei obniżyło taryfę przewozową dla zboża o 75 proc. Równocześnie ministerium uruchomiło specjalne pociągi dla szybkiego dowozu zboża do stolicy.

Udaremnienie zamach na magazyn amunicji w Łowiczu.

Łwów, 7 lipca. (Tel. wł.). Wczoraj udaremniono tu zbombardować zamach na magazyn amunicji na przedmieściu Janowskim. Około godziny 8 rano pewien robotnik podłożył

pod jeden z magazynów maszynę piekarną z mechanizmem zegarowym nastawionym na godz. 4 popoł. Zauważył to inny robotnik i doniósł natychmiast policji. Zbrodnia została aresztowana. W dziedzinie zbrodniary przysłał się do winy i wymienił jeszcze 4 ch. apólników. Władze prowadzą śledztwo są przewidziane, że zamach organizowany był przez agentów jednego z mocarstw ościennych.

Odłożenie konferencji londyńskiej.

Paryż, 7 lipca. (T. wł.) Wobec nieporozumień między Paryżem a Londynem, konferencja londyńska została odłożona do końca lipca.

9 loteria państwowa, 4 klasa, 1 dzień ciągnięcia.

Warszawa, 7 lipca. W dzisiejszym ciągnięciu wygrana 4 tys. zł. pada na nr.: 36650, 2 tys. zł. — 37386, 1 tys. zł. — 12861, 500 zł. — 28369, 250 zł. — 26228 i 150 zł. na nr. 14933.

Pogoda na dziś.

Zachmurzenie udułkowe temperatura bez zmiany, wiatry zachodnia.

Giełda.

WALUTY.

(Notowania w złotych).
Warszawa, 7 lipca.

Dolar — 5,18/-,
Funt — 22,45.
Paryż, za 100 fr. — 26,29,
Szwajcaria, za 100 fr. — 92,58
Włochy, za 100 liw — 22,25,
Praga, czeska, za 100 k — 15,25,
Wiedeń, za 100 tysięcy koron
austri., — 7,31,
Bony złote — 0,77,
Pożyczka dolar. — 2,50
Rubel złoty — 2,71.

GIEŁDA GDANSKA.
Gdańsk, 7 lipca.

(Notowania w guldenach)
Dolary — 5,78
1 złoty — 1,11/4.

W-mu panu Józefowi Stankowi z Biedzińska nauczycielowi szkoły powszecznej Nr. 5 w Klawerze za jego cztero-letnią uczniwą i gorliwą pracę koła naszych dzieci na zakończenie roku szkolnego składamy storopolskie „Bóg zapłać”.

Rodzice

Morawiec, Matejski, Krecisz, Rozczek.

229

KINO „ZAGŁOBA”	KINO „ZAGŁOBA”
Od poniedziałku 7-go lipca i dni następane Potężne amerykańskie arcydzieło wytwórni „Universal” w New-Yorku p. t. „POD MASKĄ” Sensacyjny dramat w 6 aktach. Nad program! „UJ, TE DOLARY” Nad program! arcywieciosa farsa amerykańska w 2-eh aktach.	

Zapisy na wakacyjne kodukacyjne

komplety przygotowawcze i poprawkowe

do wszystkich klas gimnazjalnych przyjmują od godz. 12 do 13 i od 16 do 19 codziennie do dnia 10 lipca.

Sosnowiec, ul. 2-go Maja Nr. 1 (dom iolejowy narożny). **Bolesław Klonecki.**

SOLEC

zakład wód mineralnych i kąpieli błonnych zanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, przynioście, chorobach skórnych, nerwowych

Otwarty do 20 września. Gony nierzamiania zniżona.
4419 2 Informacje wysyła zarząd Solca poczta Solec-Zdrój.

Biurowie budowlane „BAROK”

Sp. z ogr. odp.

Sosnowiec, ul. Niska 4. Telefon Nr. 419.

Wykonują wszelkie roboty w zakresie budownictwa wchodzące tak z własnych jak również z powierzonych materiałów oraz

PROJEKTY NA WSZELKIEGO RODZAJU BUDOWLE.

92-3

Piękność kobieca jest tylko, wtedy, gdy łączy się z pięknym białym skamienia młodzieńcy wygląd. Zależy to ostatecznie od zdrowego codziennego użycia **mydła KSIĘDZA KNEIPPA**. Znać wszędzie. Prawdziwe tylko z podpisem E. Wiederski. Generalne przedstawicielstwo Dom Handlowy „Korona” Warszawa, Marszałkowska 139.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, Dział C. zapisano w dniu 20 czerwca 1924 roku następującą zmianę:

Nr. 8, „Bank Spółdzielczy w Sosnowcu”. Udział wynosi 10 złotych. Do zarządu wybrano Stanisława Jędrzejka.

197

